

Tanúsítási Rendszerek Szakosztálya

Az 1990-es évtized közepén az erdőgazdaságok kereskedelmi partnerei közül néhányan javasolták, hogy aki valamilyen tanúsítási rendszert alkalmaz, az üzleti előnyt élvezhet a többiekkel szemben. Nyugat-Európa példái alapján először a minőségrendszerekre irányult a figyelem.

Saját kezdeményezésre elsőként a NEFAG (Nagykunsági Erdészeti Rt., Szolnok) vezetett be és tanúsított 1996-ban az ISO 9002 szabvány szerinti minőségügyi rendszert, majd 1999-től a ZALAERDŐ Rt. (Nagykanizsa), a MEFA Rt. (Mecseki Erdészeti Rt., Pécs), a BEFAG (Balatonfelvidéki Erdészeti és Faipari Rt., Keszthely, a zalalahápi parkettaüzemükben már 1996 végétől), majd 2000-ban a NYÍRERDŐ Rt. (Nyíregyháza), és a KEFAG (Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt., Kecskemét).

1999 októberében az ÁPV Rt., értesítette a fennhatósága alá tartozó 19 erdőgazdasági részvénytársaságot, hogy a PHARE pályázat keretében történő rendszerépítéssel valamennyi erdőgazdaságnál be kell vezetni, és 2000. augusztus végéig tanúsítani kell az ISO 9002 szerinti minőségügyi és az ISO 14001 szerinti környezetközpontú irányítási rendszert (KIR).

Akik a minőségügyi rendszert már bevezették, szereztek tapasztalatokat a rendszerépítésről, az ISO szabvány logikai felépítését is ismerték, és csak a környezetközpontú rendszerrel kellett foglalkozniuk, ezért több idejük jutott erre. Az eddig nem érdeklődőknek viszont, egyszerre két (nem kívánt) rendszer építése szakadt a nyakukba. A Capitalinvest tanácsadó cég tartott ugyan rendszeres oktatásokat, és segített a rendszer dokumentumainak kialakításában, de a gazdálkodó sajátosságaihoz igazításban, a legkézenfekvőbb volt azoktól a társ-erdőgazdaságoktól tanácsot kérni, melyek már korábban bevezették. A tapasztalatok átadása, az adott szabványpontoknak megfelelő eljárások közös kialakítása, illetve kölcsönzése, átadása során, közvetlen kapcsolat és jó viszony alakult ki, az ISO rendszerekkel foglalkozó szakemberek között.

2000. év augusztusára felépítették és tanúsították a rendszereket, a tanácsadó cég eltávozott, megszűntek a tapasztalatcseréket lehetővé tevő közös oktatások. De a tanúsítvány csak akkor maradhatott érvényben, ha évente a felülvizsgálatok (auditok) során, a külső

tanúsító szerv jónak ítéli a rendszer működését. A működtetésében és az auditokra felkészülésben megint azoktól lehetett tapasztalati tanácsot kérni, akik korábban építették rendszerüket.

Mivel a Zalaerdő Rt.-től 12 társ-erdőgazdaság kért és kapott saját rendszere kiépítése során, különféle tanácsot, ötletet, eljárást, megoldást, ezért a Zalaerdő Rt. minőségügyi és KIR vezetőjéhez fordultak, hogy keressen lehetőséget a további rendszeres tapasztalatcseréire.

A hatályos jogszabályok szerint 2002. év elejétől az élelmiszer-előállítónak és vendéglátónak (pl. erdőgazdasági melegkonyhás vadászházaknak) szükséges volt a HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) élelmiszerhigiéniai minőségbiztosítási rendszert is kialakítania, másrészt a faanyag kereskedelemben egyre inkább igényelték a mexikói FSC (Forest Stewardship Council, magyarul Erdőgondnoksági Tanács), illetve a PEFC (Pan European Forest Certification System = Pán-Európai Erdőtanúsítási Rendszer) alkalmazását.

Mindezen igények kielégítését tűzte ki célul az akkor megalakuló Tanúsítási Rendszerek Szakosztálya.

A szakosztály megalakítása

2000 augusztusában küldte el a Zalaerdő Rt. minőségügyi és KIR vezetője, *Iványi Miklós*, az érintett erdőgazdasági részvénytársaságokhoz a szakosztály alapítását indítványozó tájékoztatót, amelyre az alakuló ülésig 27-en (késve még ketten) adták írásban szándéknyilatkozatukat.

2000. október 26-án a szakosztály alakuló ülésén *Ormos Balázs* OEE főtitkár jelenlétében, az alapító tagok közül jelen levő 19 fő, ellenszavazat és tartózkodás nélkül választotta *Iványi Miklóst* a szakosztály titkárává, az ő javaslatára pedig *Marosi Györgyöt* a szakosztály elnökévé. (Ezt megelőzően ugyanis, az FvM megbízásából, Marosi György vezetésével dolgoztak ki javaslatot a PEFC magyar szabványára.) Az alakuló ülésen a tagok megvitatták és elfogadták a szakosztály megnevezését, szakmai működési körét, célját, és 2001. végéig szóló munkatervét.

A szakosztály szakmai működési köre

A szakosztály olyan szakmai ügyekkel

foglalkozik, amelyek az erdőgazdálkodónál, fafeldolgozóknál, erdészettel és fafeldolgozással kapcsolatos szervezeteknél, intézményeknél kiépítendő, illetve már működő tanúsítási rendszerek és módszerek alkalmazásából fakadnak. Pl.:

- minőségirányítási rendszer (MIR),
- környezetközpontú irányítási rendszer (KIR),
- munkaegészségügyi és -biztonsági irányítási rendszer (MEBIR),
- információvédelmi irányítási rendszer (IVIR),
- erdő/fa eredettanúsítási rendszer (PEFC, FSC) stb.

A szakosztály munkájában *részt vesz* minden OEE tag, aki a tanúsítási rendszerekkel kapcsolatban véleményt, *tapasztalatot kér, illetve ad.*

A szakosztály célja

Lehetővé teszi a biztonságos működését a szakterületén az ismeretek, tapasztalatok átadására, cseréjére.

Fórumot teremteni tájékoztatók szervezésével, a tapasztalatok értékelésével, közös szemlélet és megoldások kialakítására, valamint a szakmai és a magyar sajtóosságoknak megfelelő folyamatos fejlesztésére.

Közreműködni a szakterülettel kapcsolatos döntések előkészítésében.

Együttműködni más hasonló tevékenységi körű hazai és külföldi szervezetekkel.

A szakosztály elmúlt évi tevékenysége

– 2006. február 28-án szakosztályülés a MTESZ székház hivatali helyiségében Budapesten. A tisztújító ülésen részt vett *Halász Gábor*, az OEE Választási Bizottság elnöke is. Először *dr. Marosi György* szakosztályelnök ismertette az ülés lefolyását, majd értékelte a szakosztály 2005. évi tevékenységét, és felvázolta a 2006-ban várható helyzetet. A szakosztály tagjai ellenszavazat nélkül *újraaválasztották a szakosztály eddigi elnökét és titkárát.*

– 2006. szeptember 12-13-án kihelelyezett ülés Fakeskedelmi Szakosztállyal együtt a KEFAG Zrt. Bugaci Erdészeténél. *Kiss Béla* vezérigazgató bemutatta a KEFAG Zrt. gazdálkodásának időszerű jellemzőit. Majd *Illyés László*, a Fakeskedelmi Szakosztály elnöke tájékoztatva a fa energetikai hasznosításának kereskedelmi hatásairól megállapította, hogy jelentősen növelte a fa-

anyag iránti keresletet. Az FSC erdőtanúsítási rendszert már működtető Nyírerdő Zrt.-től *Elek Miklós*, Mecseki Zrt.-től *Pott Imre*, SEFAG Zrt.-től *Puskás Zoltán* osztotta meg tapasztalatait a hallgatósággal.

A PEFC Magyarországi Egyesület elnöke *Sódar Pál*, és titkára *Lengyel Attila* tájékoztatója szerint a további teendő az erdőgazdaságok tagbelépését elrendezni, és a PEFC nemzeti szabványát kidolgozni.

Másnap a Bugaci Erdészet vezetője, *Fodor Mibály* vezetésével megtekintettük az ősborókást, az erdészet által kivitelezett erdőtelepítéseket, az alsómonostori csemetekertet, a barázdás ültetésű mesterséges erdőfelújítást, a faipari üzemben pedig a raklapgyártást, végül Bugacon az Alföldfásítási Múzeumot.

– 2007. március 27-én szakosztályülés a MTESZ székház hivatali helyiségében Budapesten.

Dr. Lengyel Attila, a PEFC Magyarország Egyesület főtitkára és *dr. Marosi György* adott tájékoztatást az erdőtanúsítási szabványkidolgozás helyzetéről, majd *Urbán Pál*, az OEE Erdőművelési Szakosztály elnöke ismertette az Erdőművelési Szakosztály ez évi céljait.

A szakosztály úgy ítélte meg, hogy együttműködésre kell törekedni az Erdőművelési Szakosztállyal és a Fahasználói Szakosztállyal, valamint a közeljövőben figyelemfelhívó újság-cikkben kell megismertetni és elfogadhatóvá tenni az erdőtanúsítás céljait.

A Tamisítási Rendszerek Szakosztálya az erdész szakmának nem egy szakterületével foglalkozik, hanem az

egész szakmát érintő, a szakmai tevékenységet is rendszerező, szabályzó szemléletmód kialakulását, érvényesülését segíti megvalósítani és fenntartani. Teszi ezt annak érdekében és oly módon, hogy nyilvánvaló, érthető, és egyértelműen igazolható legyen, más nemzetek erdész-tevékenységével összehasonlítva, illetve az erdészszakmán kívüliek, a társadalom egésze számára is, sőt világszerte elfogadott nemzetközi mércékkel mérve is, hogy

– a magyar erdészeti tevékenység szakmailag helyesen, „fenntartható módon”, és gazdaságosan, kezeli az erdőket,

– egyúttal kielégíti a társadalom többirányú (erdő, faanyag, közjóléti) igényeit is.

Iványi Miklós
szakosztálytitkár

Erdei Sportok Szakosztálya

Az Erdei Sportok Szakosztálya éves munkatervének megfelelően az egyik jelentős hazai tájfutó esemény keretében, a Mátra D-i oldalán a Hidegkúti Turistaháznál rendezett Középtávú és Váltó Bajnokságon tartotta összejövetelét.

Urbán Imre, aki egyben a tájfutóverseny ellenőrző bírálója volt, tájékoztatta a résztvevőket, hogy a verseny rendezői kiválóan együtt működtek és az erdőgazdálkodási szempontokat is figyelembe vették. A pályák kitűzése során kerültek a tölgyesek természetefelújítása folyamatoként végvágott területeket (ezt az erdőtörvény is előírja), melyet a rendezők a térképen tiltott területként jelöltek.

Az Erdei Sportok Szakosztálya e sorokon keresztül is felhívja az állami erdőkben gazdálkodók figyelmét, hogy használják ki a tájfutóversenyeket (e

versenynek közel 1000 résztvevője volt) az erdészek munkájának, tevékenységének ismertetésére.

A szakosztály vezetője részéről *Gerely Ferenc* tájékoztatást adott az Erdész Szakszervezeti Sportnap előkészületeiről. A Sportnap házigazdája a Nyírerdő Zrt. és szeptember első hétvégéjén, Nyíregyházán lesz. A légpisztoly lövészetel kombinált tájékozódási verseny szervezésének irányításával *Gabnai Ernő*t bízta meg a szakosztály vezetője.

A klasszikus Erdész Tájfutó bajnokság az Alföldön a Kalocsa kupa keretében szeptember 15-16-án lesz. A magas színvonalú versenyt *Dénes Zoltán* tagtársunk által vezetett rendezőgárda és *Spiegel János* ellenőrzőbíró személye garantálja. A verseny kiírás megjelenése követően közzé tesszük azt az erdészeti médiában is.

Az összejövetelen megjelent az észtrországi Erdész Tájfutó Európa Bajnokságon résztvevő magyar csapat csak nem teljes egésze. A rendezvényen 37 fő képviseli Hazánkat erdészek, erdőtulajdonosok, erdőgazdálkodók, erdész tanulók és családtagok.

Urbán Imre

Páskom legelő tanösvény

A Magyar Nemzeti Parkok Hete programsorozat egyik eseménye volt a Páskom legelő tanösvény átadása, amely Dejtár községet (történet, népviselet), az Ipoly-völgy értékeit (réti csík, fekete kököröcsin, sisakos sáska, gémtelpek) és hagyományos gazdálkodási módjait (marhalegeltetés, rét- és legelőgazdálkodás) mutatja be.

A tanösvény INTERREG támogatással épült. A program címe: Az Ipoly és a Duna vizes élőhelyeinek természetvédelmi bemutatása és határon átnyúló Natura 2000 monitoring rendszer kialakítása. A program részeként a Duna-kanyarban, az Ipoly mentén és a Börzsönyben 32 db kétnyelvű (szlovák-magyar) információs táblát helyeztünk el. Két tanösvényt építettünk ki, az egyik a Dejtár melletti „Páskom legelő tanösvény”, a másik a Drégelyvárhoz vezető „Apródok útja tanösvény”. Utóbbi átadási ünnepségét július 15-én tartjuk a Szondi napok keretében.

Kővári Anita
Duna-Ipoly Nemzeti Park

Jogsegély szolgálat
Dr. Derzsenyi Tibor
Telefon: (30) 908 2812